

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 22. januar 2025 blev i sag nr. 100475:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Danica Pension, Livsforsikringsaktieselskab
Bernstorffsgade 40
1577 København V

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har forsikring ved tab af erhvervsevne. I klageskema af 2/10 2023 har klageren bl.a. anført:

"Opereret første gang 31/11-21 for grå stær, efterfølgende opereret yderligere 6 gange. Fra okt. modtager min arbejdsgiver tabt erhvervsevnedækning fra Danica. Pr. 1/1-23 overgår udbetalingen til mig personligt. 4/5-23 meddeler selskabet, at udbetaling ophører, trods det forhold, at mit syn nu er reduceret yderligere i forhold til først udbetalingsperiode. (Jeg ser nu 60% op venstre øje og 10% på højre øje.) Danica fortsætter dog udbetalingen til og med august 23. 24/8-23 forlanger selskabet senest 3 måneder tilbagebetalt, hvilket jeg straks gør, for ikke at blive smidt ud af ordningen. Jeg har gentagne gange klaget til selskabet v/adv. ... Jeg vil gerne understrege, at [selskabets advokat] har behandlet mig ordentligt og sobert. Seneste afslag 25/9-23. Jeg mener afslaget er helt uberettiget i henhold til diverse udtalelser fra [hospitalet]. Jeg har svært ved at forstå udbetalingen ophører, når mit syn beviseligt er blevet væsentlig ringere, i forhold til opstart af udbetalingen i okt. 22. Jeg er selvstændig ... NB. Der er masser af yderligere korrespondance.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

Jeg håber på genoptagelse af udbetaling af tabt erhvervsevneerstatning.
Der kan forekomme slagfejl, da jeg ser dårligt."

Klageren har i brev af 30/10 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Der er nye helbredsoplysninger fra øjenlæge ... som er sendt til Danica. Mit syn er 10% på højre øje og 50% på venstre."

Ankenævnet for Forsikring

2.

100475

Selskabet har den 30/11 2023 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Klager blev via sin ansættelse i ... omfattet af virksomhedens obligatoriske pensionsordning med forsikringsdækninger pr. 1. januar 2010.

Forsikringen giver ret til løbende udbetaling og fritagelse for indbetaling ved midlertidigt og længerevarende erhvervsevnetab på mindst halvdelen. Udbetalingen udgør forskellen mellem klagers indtjening før og efter tab af erhvervsevne, dog maksimalt den fulde forsikringsdækning.

Den fulde dækning ved tab af erhvervsevne udgør 685.378 kroner årligt, 2023 niveau.

Der er en karenperiode på tre måneder.

Ordningen blev oprindeligt administreret af SEB Pension, som i dag er en del af Danica Pension, hvorfor Danica Pension besvarer nærværende klage. De for kravet gældende forsikringsbetingelser og tillæg vedlægges samlet som bilag A.

Hvori består uenigheden?

Klager mener at hans erhvervsevne er nedsat i dækningsberettiget grad, og at selskabet uberettiget har stoppet hans løbende ydelser ved tab af erhvervsevne pr. 1. juni 2023.

Det er Danica Pensions opfattelse, at klagers erhvervsevne har været nedsat i en periode inden for hans hidtidige erhverv. Selskabet har udbetalt løbende ydelser og fritaget for indbetaling fra karenophør 10. juni 2022 til 1. juni 2023, hvor udbetalingen stoppede efter en vurdering af klagers generelle erhvervsevne.

Det er Danica Pensions opfattelse, at klager ikke har dokumenteret, at hans erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen, og at selskabet derfor berettiget har stoppet udbetalingerne ved tab af erhvervsevne og fritagelse for indbetaling.

Sagsfremstilling

Anmeldelse ved tab af erhvervsevne (bilag B)

Den 2. maj 2022 søgte klager om udbetaling ved tab af erhvervsevne via sin forsikring i Danica Pension.

Klager oplyste i sin anmeldelse, at han var selvstændig erhvervsdrivende med en normal arbejdstid på 37 timer ugentligt.

Klager oplyste, at han grundet nethindelse på højre øje havde været sygemeldt siden den 30. november 2021. Klager havde desuden noteret, at han fra uge 50 og uge 1 havde genoptaget sit arbejde med henholdsvis 20 og 30 timer ugentligt.

Oplysninger fra klager maj-juni 2022 (bilag C)

Den 16. maj 2022 rettede klager skriftlig henvendelse til Danica Pension. Klager oplyste, at han som selvstændig var tvunget til at møde på arbejde, og at han ikke kunne varetage hans normale arbejdsopgaver som ..., idet han udelukkende kunne passe telefonen samt administrative opgaver på kontoret.

Den 2. juni 2022 rettede Danica Pension telefonisk henvendelse til klager. Klager oplyste, at han overvejede at melde sig syg på fuld tid, såfremt selskabet fastholdt at han ikke var berettiget til udbetaling. Det blev aftalt med klager, at Danica Pension indhentede journaloplysninger fra [hospitalet] til brug for revurdering af selskabets tidligere afgørelse.

Journaloplysninger fra [hospitalet] (bilag D)

Danica Pension har modtaget journaloplysninger fra [hospitalets] øjenafdeling i perioden fra 8. marts 2022 til 8. september 2023. Selskabet finder det relevant at fremhæve følgende notater:

Den 8. marts 2022 havde lægen noteret, at klager var blevet opereret for grå stær i november måned 2021. Klager var ligeledes opereret for nethindeløsning i højre øje den 12. januar 2022. Det blev vurderet, at klages nethindeløsning var opstået som følge af hans diabetes (bilag D side 22).

Den 29. april 2022 mødte klager til kontrol på øjenambulatoriet grundet diabetiske øjenforandringer. Lægen noterede, at klager senest havde fået fjernet silikoneolie fra højre øje den 22. marts 2022. [Selskabet kan oplyse, at silikoneolie er standard behandling efter operation for nethindeløsning. Olien har til formål at støtte nethinden mens den vokser fast. Efter 1-3 måneder fjernes olien igen typisk i lokalbedøvelse].

Lægen noterede, at klager havde oplyst, at han blev meget træt og fik hovedpine, når han kiggede for længe på PC.

Lægen vurderede, at der ville kunne ske en lille bedring af klagers synsstyrke på højre øje, men at hun ikke forventede, at klagers synsstyrke blev normaliseret (bilag D side 8).

Den 20. juni 2022 mødte klager til kontrol på øjenambulatoriet. Klager oplyste, at han oplevede at have fået nedsat syn samt dobbeltsyn efter sin operation for nethindeløsning. Lægen fandt indikation for, at klager skulle have en klap for højre øje, når han skulle køre bil (bilag D side 1-3).

Journaloplysninger fra sundhed.dk (bilag E)

Klager har indsendt journaloplysninger fra sundhed.dk vedrørende perioden fra 2. juni 2022 til 8. september 2023. Selskabet finder det relevant at fremhæve følgende notater:

Den 14. november 2022 mødte klager til kontrol på øjenambulatoriet på [hospitalet].

Lægen noterede, at klager var blevet opereret for venstresidig skelen den 8. september 2022, og at klager ikke længere havde dobbeltsyn.

Lægen noterede ligeledes, at klagers syn, ved seneste kontrol i august måned, var 0,3/0,7 på henholdsvis højre og venstre øje, svarende til en synsstyrke på henholdsvis 30% på højre øje og 70% på venstre øje. Lægen fandt indikation for fornyet kontrol om fire måneder (bilag E side 8-10).

Den 10. marts 2023 mødte klager til kontrol på øjenambulatoriet. Klager beskrev samsynsproblemer ved nærarbejde (nogle i nøglehul, hælde op i et glas og lignende), hovedpine i forbindelse med skærmarbejde samt nedsat orienteringssyn ved bilkørsel, specielt i dårlig sigtbarhed og om aftenen/natten.

Ved objektiv undersøgelse af klagers syn, fandt lægen fuldstændige stabile forhold.

Lægen noterede, at klagers gener blandt andet kunne forklares ud fra klages reduceret synsstyrke på højre øje, og at klager var ved at få tilpasset sin brille til en bifokal brille (brilleglas med to områder med forskellig styrke).

Lægen vurderede, at der ikke var indikation for yderligere behandling, og det blev aftalt, at klager skulle til fornyet kontrol om ca. fire måneder (bilag E side 1-2).

Den 25. juli 2023 mødte klager til kontrol af diabetiske øjenforandringer. Lægen noterede, at klager havde flere konkurrerende øjemæssige udfordringer. Klager oplyste, at han blev hurtigt udtrættet, hvis han skulle se på computerskærm, og at han havde dårligere samsyn- og afstandssyn, hvilket specielt generede klager ved bilkørsel om aftenen eller i regnvejr.

Lægen konkluderede, at klager havde svære diabetiske øjenforandring. Klager kunne ikke forvente en forbedring af synet, hverken på højre eller venstre øje. Det blev aftalt at klager skulle have en tid til fornyet kontrol om fire måneder (bilag E side 54-56).

Den 8. september 2023 mødte klager til fotoundersøgelse af begge øjne. Lægen noterede, at klager følte, at hans syn var blevet dårligere på højre øje. Objektivt fandt lægen uændrede forhold.

Lægen vurderede, at der ikke kunne tilbydes yderligere behandling. Lægen forventede ikke, at klagers synforandringer ville bedres over tid, men der kunne være risiko for forværring. Det blev aftalt, at klager skulle følges ved kontroller som planlagt (bilag E side 57-59).

Den 30. oktober 2023 indsendte klager et journalnotat fra sin praktiserende øjenlæge. Det fremgik, at klager mødte til kontrol den 17. oktober 2023 grundet hans diabetes. Ved denne undersøgelse præsterede klager en synsnedsættelse på henholdsvis 10% på højre øje og 50% på venstre øje.

Øjenlægen konkluderede, at klager ikke havde retinopati (forsnævninger i øjets blodkar), og det blev aftalt, at klager skulle møde til fornyet kontrol om 1 år (bilag L).

Henvendelser fra klager februar-marts 2023 (bilag F)

Den 17. februar 2023 kontaktede klager Skadeafdelingen telefonisk:

'[Klageren] ringer og oplyser, at han gerne vil høre fra os idet vores afgørelse skal danne grundlag for de beslutninger der skal danne grundlag for salg af forretning'.

Den 6. marts 2023 kontaktede Skadeafdelingen klager, da klager havde rettet henvendelse til Danica Pensions klageansvarlige og rykket for en afgørelse.

'Konen er syg og han har en ung mand, som gerne vil købe hans andel af virksomheden'. 'På fredag skal han til kontrol på sygehuset, så han vil sørge for, at vi modtager UK med sidste notat siden juni 2022'.

Vurdering fra Danica Pensions lægekonsulent (bilag G)

Sagens oplysninger, inklusiv opdaterede journalnotater indsendt af klager, blev forelagt Danica Pensions lægekonsulent den 22. marts 2023 der vurderede:

'Svær diabetisk øjensygdom. Dog stabile forhold. Har samsynsproblemer ved nærarbejde. Kører bil. Således uændret. Bliver næppe bedre. ETT fortsat over 50% men GEET er under 50% idet han sagtens kan varetage andet arbejde.'

Danica Pensions skadebehandler bad om en uddybende begrundelse af overstående svar, hvortil lægekonsulenten svarede den 21. april 2023:

'Svær øjensygdom med visus og samsynspåvirkning med bedre prisme. Bliver næppe bedre men medlem kører trods alt bil, hvilket må betyde at han vil kunne bestride en række jobs – derfor er GEET under 50%. Jeg kan være i tvivl om han i virkeligheden ikke også vil kunne arbejde som ... igen fordi han kører bil og med rette skånehensyn (tekstforstørrelse, talegenkendelse mv).'

Selskabets vurdering af tab af erhvervsevne (bilag H)

Den 9. maj 2022 oplyste Danica Pension klager om, at han ikke var berettiget til udbetaling fra hans forsikring ved tab af erhvervsevne og fritagelse for indbetaling (præmiefritagelse), idet hans erhvervsevne ikke havde været nedsat uafbrudt til mindst halvdelen udover karenperioden på tre måneder (bilag H). Der blev henvist til klagers egne oplysninger om arbejdstid i anmeldelses-skemaet (bilag B).

Den 13. oktober 2022 oplyste Danica Pension klager om, at det på baggrund af de indhentede journaloplysninger var selskabets vurdering, at der først forelå lægelig dokumentation for, at klagers midlertidig erhvervsevne var nedsat i dækningsberettiget grad fra 10. marts 2022, hvorfor karen tælles herfra, jævnfør selskabets afgørelse af den 13. oktober 2022. Da klager fik fuld løn, skete udbetalingen til arbejdsgiver (bilag I).

Den 9. januar 2023 orienterede klager Danica Pension om, at han pr. 1. januar 2023 ikke længere modtog løn fra [klagerens arbejdsgiver], hvorfor udbetalingen overgik til klager.

Den 4. maj 2023 vurderede selskabet, at klagers generelle erhvervsevne ikke var nedsat i dækningsberettiget grad (bilag J).

Klager var ikke enig i afgørelsen. Danica Pension fastholdt sit udbetalingsophør i afgørelser af henholdsvis 30. maj 2023 og 25. september 2023. Disse afgørelser vedlægges samlet som bilag K.

Klager indbragte herefter sagen for Ankenævnet for Forsikring.

Selskabets begrundelse for at fastholde afgørelse

Klager er [60'erne] mand, der blev sygemeldt fra sit arbejde som ... i november 2021 grundet følger efter nethindeløsning.

Selskabet har udbetalt løbende ydelser og fritaget for indbetaling på et midlertidigt grundlag i perioden fra karenophør den 10. juni 2022 til den 1. juni 2023.

Det er selskabets opfattelse, at selskabet kunne overgå til en vurdering af klagers generelle erhvervsevne pr. 1. juni 2023. Selskabet har lagt vægt på at øjenlægen, ved konsultationen den 10. marts 2023, havde noteret at klager havde stabile forhold på begge øjne. Der var ikke indikation for yderligere behandling (bilag F side 1-2). Der var således ikke udsigt til, at klagers helbredstilstand ville ændre sig væsentligt.

Ved vurdering af klagers generelle erhvervsevne, har selskabet indledningsvist lagt vægt på, at når en øjenlæge skal vurdere synsnedsættelse, sker dette ud fra resultatet af flere undersøgelser herunder synsprøve, fotundersøgelse af synsfeltet, spaltelampeundersøgelse, oftalmoskopi m.m. Det vil sige der både er objektive undersøgelser og subjektive undersøgelser, hvor det er patientens svar der afgør undersøgelsesresultatet.

Af journalnotaterne fra henholdsvis den 14. november 2022, 10. marts 2023 samt 25. juli 2023, fremgår det, at de objektive undersøgelser af klagers syn viste stabile forhold (Bilag E side 8-10, side 1-2 & 54-56).

Ved konsultation den 8. september 2023 oplyste klager at han følte at hans syn var blevet dårligere på højre øje. Den objektive fotundersøgelse af klagers øjne påviste uændrede forandringer (bilag E side 57-59).

Klager oplyser i sin anke, at han er blevet opereret for grå stær, og efterfølgende er blevet opereret yderligere seks gange.

Selskabet er opmærksom på, at klager har fået foretaget flere øjenoperationer. Selskabet bemærker dog, at klager fik foretaget én operation grundet grå stær i november 2021, én operation grundet nethindeløsning i januar 2022 samt én operation grundet skelen i september 2022. Alle forløb planmæssigt. Derudover har klager fået foretaget flere små olieskift som følge af hans operation for nethindeløsning. Der er således ikke tale om, at klager har fået foretaget løbende operationen grundet forværring af hans syn (bilag D side 22 & bilag E side 8-10).

Selskabet har ligeledes lagt vægt på, at lægerne løbende har noteret at klagers primære gener består i, at han bliver hurtigt udtrættet ved længere tids skærmarbejde. Derudover har klager dårligere samsyn og afstandssyn, som er særligt generende ved bilkørsel om aftenen eller i regnvejr.

Det fremgår af seneste journalnotat, som klager har sendt ind, at han den 17. oktober 2023 fik konstateret en synsnedsættelse på henholdsvis 10% på højre øje og 50% på venstre øje ved praktiserende øjenlæge (bilag L).

Selskabet har, i samråd med selskabets interne lægekonsulent, lagt vægt på, at klager fortsat har rimeligt syn på sit bedste øje, og at klager på trods af sit nedsatte syn fortsat må køre bil. Det er selskabets opfattelse, at om end klagers syn er nedsat er det fortsat tilstrækkeligt bevaret til at klager må begå sig i trafikken. Det er ligeledes selskabets opfattelse, at når man kan bestride en så risikobetonet funktion som at begå sig i trafikken, også bør kunne varetage et arbejde på mere end halv tid, så længe klagers relativt afgrænsede skånehensyn iagttages. Dette såvel inden for [klagerens hidtidige erhverv] som generelt på det brede arbejdsmarked.

Selskabet skal bemærke, at for at være berettiget til at køre bil er det et krav, at man har bevaret mindst 50% af synsstyrken på ét øje, når der ikke er tale om erhvervskørekort.

Selskabet lægger ligeledes vægt på, at det fremgår af journalnotatet af 17. oktober 2023, at øjenlægen først fandt lægelig indikation for yderligere opfølgning på klagers syn om 1 år.

Uagtet om der skulle være sket en yderligere forværring af klagers synsgener fra en synsstyrke på 70% til 50% på klager bedste øje er det Danica Pensions opfattelse, at der ikke foreligger lægelig

dokumentation på, at klager er forhindret i at varetage arbejde på det brede arbejdsmarked på mere end halv tid.

Selskabet er opmærksom på, at klagers synsforandringer ikke vil bedres over tid, og at der er risiko for, at der på et ukendt tidspunkt ud i fremtiden kan ske en forværring. Selskabet bemærker, at det ikke har betydning for vurdering af klagers aktuelle erhvervsevne, at der på sigt er en potentiel risiko for forværring. Hvis en sådan forværring skulle indtræde og medføre et dækningsberettigende erhvervsevnetab, vil klager til den tid igen kunne søge om udbetaling fra sin forsikring ved tab af erhvervsevne.

Selskabet gør opmærksom på, at det er klager som kravstiller, der har bevisbyrden for, at der foreligger et dækningsberettigende generelt erhvervsevnetab. Denne bevisbyrde er ikke løftet, når der ikke foreligger en lægelig begrundelse for, at klager ikke skulle kunne varetage et arbejde på over halv tid.

Selskabet skal for god ordens skyld bemærke afslutningsvis, at selskabet ikke har taget stilling til klagers økonomiske forhold, og tager forbehold for at vurdere dette, hvis nævnet finder det lægeligt dokumenteret, at klagers generelle erhvervsevne er nedsat i dækningsberettiget grad.

Konklusion

Det er Danica Pensions opfattelse, at der ikke er lægelige holdepunkter for, at klager på grund af helbredsmæssige forhold skulle være ude af stand til at varetage et arbejde på mindst halv tid pr. 1. juni 2023, og at selskabet med rette har stoppet udbetalingen ved tab af erhvervsevne pr. 1. juni 2023."

Klagerens advokat har i brev af 16/1 2024 til nævnet bl.a. anført:

"I ovennævnte sag skal jeg hermed på vegne af klager ... fastholde påstanden om, at klagers erhvervsevne er nedsat i dækningsberettiget grad, og at selskabet således uberettiget har stoppet min klients løbende ydelser ved tab af erhvervsevne pr. 1. juni 2023.

Det gøres overordnet set gældende, at klagers erhvervsevne er nedsat i dækningsberettiget grad, uanset om denne skal vurderes ud fra hans nuværende erhverv som ... (midlertidig vurdering), eller om den skal vurderes ud fra det generelle arbejdsmarked (varig vurdering).

Det er således ikke korrekt, når selskabet vurderer, at min klient er i stand til at kunne bestride en række funktioner, som angiveligt indebærer at hans generelle erhvervsevne ikke er nedsat med mindst 50%. Jeg bemærker i den forbindelse, at det synshandicap som min klient lider af, i sagens natur vil have stor betydning både i forhold til hans erhverv som ..., men også i forhold til ethvert andet erhverv. Det er min opfattelse, at min klient heller ikke i forbindelse med eventuel omskoling eller benyttelse af hjælperekskaber, vil være i stand til at kunne opnå en generel erhvervsevne på mindst 50%.

Min klients primære problem er dels hans markant nedsatte syn, men i særdeleshed også de kognitive gener, som kommer som en følge af hans synshandicap. Der er lægeligt set konstateret tiltagende dårligere samsyn og afstandssyn, som både generer min klients bilkørsel, men også generer synet i øvrigt, bl.a. i forbindelse med kontorarbejde, hvor min klient har store vanskeligheder ved at læse og herunder i særdeleshed ved at skulle lave skærmarbejde, idet han dels får hoved-

pine, dels udtrættes meget hurtigt og derfor ganske enkelt ikke er i stand til at foretage skærmarbejde i længere tid. Denne udtrætning og nedsatte tid, han kan udføre skærmarbejde, indebærer, at han heller ikke ud fra en varig vurdering på det brede arbejdsmarked, ville være i stand til at kunne arbejde mindst 50%.

Det kontorarbejde, som min klient tidligere var i stand til at varetage, kan således kun varetages i langt mindre omfang, dels fordi det pga. hans synshandicap dels tager længere tid for ham at læse, dels fordi den store koncentration han skal lægge i forbindelse med dette medfører, at han får hovedpine og bliver meget hurtigt træt og må trække sig fra arbejdet.

Hans effektive arbejdstid er således langt mindre end 50%, og det uanset om han bliver vurderet i sit erhverv som ..., eller om han bliver vurderet på det brede arbejdsmarked.

Jeg har dog noteret mig, at selskabets egen lægekonsulent i første omgang har vurderet, at min klients erhvervsevne som ... er nedsat i dækningsberettiget omfang, og at selskabets egen lægekonsulent således er af den opfattelse, at det alene er på det brede arbejdsmarked, at min klient ikke har en tilstrækkelig stor erhvervsevnenedsættelse til at kunne oppebære ydelserne på den tegnede forsikring.

Jeg henviser her til udtalelsen fra Danica Pensions lægekonsulent af den 22. marts 2023, hvoraf fremgår vedrørende afsnittet om skadebegrænsende tiltag omkring øvrige behandlingsmuligheder:

'Svær diabetisk øjensygdom. Dog stabile forhold. Som har samsynsproblemer ved nærarbejde. Kører bil. Således uændret. Bliver næppe bedre. EET fortsat over 50%, men GEET er under 50%, idet han sagtens kan varetage andet arbejde'.

Det fremgår heraf, at Danica Pensions egen lægekonsulent således er af den opfattelse, at min klient, såfremt vurderingen af hans erhvervsevne fortsat blev foretaget ud fra hans erhverv som ..., er berettiget til at få foretaget udbetaling af ydelsen, idet hans erhvervsevnetab som ... fortsat må antages at være over 50%.

Selvom jeg, som ovenfor anført, ikke er enig i denne vurdering, bemærker jeg dog under alle omstændigheder, at jeg subsidært gør gældende, at betingelserne for at min klient bliver vurderet på det brede arbejdsmarked, ikke er opfyldt. Det er således subsidært min opfattelse, at Danica Pension i henhold til de almindelige forsikringsbetingelser, først kan foretage en vurdering ud fra det brede arbejdsmarked (varig vurdering), når min klients erhvervsevne har været nedsat i dækningsberettiget grad i halvandet år fra karenperiodens start, hvilket ikke var tilfældet på det tidspunkt, hvor Danica Pension valgte at standse udbetalingerne med virkning fra 1. juni 2023.

For så vidt angår vurderingen af, om min klients erhvervsevne kan vurderes som et endeligt tab af erhvervsevne, eller alene som et midlertidigt tab af erhvervsevne, henviser jeg til, at der løbende er sket en udvikling af min klients syn.

Således fremgår det blandt andet af det seneste journalnotat, som min klient har sendt ind, at han den 17. oktober 2023 fik konstateret en synsnedsættelse til henholdsvis 10% på højre øje og 50% på venstre øje, hvilket er en yderligere forværring af klagers synsgener fra en synsstyrke på 70% til 50% på min klients bedre øje. Jeg henviser endvidere til, at det af de lægelige akter fremgår, at min klients syn løbende bliver forværret, og der er således en udvikling i min klients helbredstil-

stand, som indebærer, at selskabet ikke burde have vurderet min klients erhvervsevne ud fra det brede arbejdsmarked.

Det gøres således på klagers vegne gældende, at de lægelige akter viser, at klager på grund af helbredsæssige forhold ikke er i stand til at varetage et arbejde på mindst halv tid pr. 1. juni 2023, uanset om vurderingen foretages som en midlertidig eller som en endelig vurdering, men at denne vurdering i øvrigt ikke skulle foretages som en endelig vurdering ud fra det brede arbejdsmarked, men derimod i forhold til min klients arbejde som ..., idet betingelserne for at foretage en endelig vurdering ikke var tilstede, og først kan være tilstede, 1 ½ år efter min klients midlertidige erhvervsevne har været nedsat i dækningsberettiget grad fra karensperiodens start, og at Danica Pension derfor heller ikke af den grund har været berettiget til at foretage stop af udbetaling ved tab af erhvervsevne pr. 1. juni 2023."

Selskabet har i brev af 1/2 2024 til nævnet bl.a. anført:

"[Klagerens advokat] har ikke fremlagt nye lægelige oplysninger, og kommentarerne giver ikke anledning til en ændret vurdering af klagers erhvervsevne.

Selskabet henviser til indlægget af 30. november 2023 og fastholder konklusionen heri.

[Klagerens advokats] kommentarer giver anledning til følgende bemærkninger.

[Klagerens advokat] påpeger, at selskabet har vurderet klagers generelle erhvervsevne efter cirka 15 måneder, og gør i den forbindelse gældende at selskabet først kan foretage en vurdering af klagers generelle erhvervsevne efter 18 måneder.

Ifølge forsikringsbetingelserne ophører den midlertidige vurdering af forsikredes erhvervsevne når:

- *Vi vurderer, at forsikrede igen passer eller bør kunne passe sit hidtidige arbejde eller et helt tilsvarende arbejde, således at forsikrede ikke længere har mistet den i dækningsoversigten angivne andel af erhvervsevnen.*
- *Vi vurderer, at erhvervsevnetabet ikke længere er midlertidigt, hvorefter vi i stedet vurderer erhvervsevnetabet ud fra reglerne om længerevarende tab af forsikredes erhvervsevne.*
- *Den forsikredes midlertidige erhvervsevne har været nedsat i dækningsberettiget grad i halvdelen af år fra karensperiodens start (bilag A side 47).*

Som det fremgår heraf, gør selskabet opmærksom på, at der således ikke foreligger et krav om at Danica Pension kun kan overgå til en vurdering af klagers erhvervsevne efter 18 måneder.

Det fremgår ligeledes af selskabets oprindelige bevillingsbrev af 13. oktober 2022 til klager 'Hvis vi ikke har vurderet din generelle erhvervsevne på et tidligere tidspunkt, vil vi foretage denne vurdering senest 18 måneder fra karensperiodens udløb' (bilag I).

Ved vurdering af klagers generelle erhvervsevne har Danica Pension lagt vægt på, at lægen ved konsultation, 14. november 2022, havde beskrevet at klagers helbredsæssige tilstand var stabiliseret efter klageres seneste operation for skelen i september 2022. Ved konsultation i marts 2023 fandt lægen ligeledes fuldstændige stabile forhold uden behov for yderligere behandling (bilag E side 1 & 10). Der var således ikke udsigt til, at klagers helbredstilstand ville ændre sig væsentligt.

Det er derfor Danica Pensions opfattelse, at selskabet endog har været meget velvillige i den midlertidige vurdering frem til 1. juni 2023.

Med henvisning til lægekonsulentens vurdering af 22. marts 2023 anfører [klagerens advokat], at Danica Pensions lægekonsulent skulle være af den opfattelse, at klagers midlertidige erhvervsevne var nedsat i dækningsberettiget grad.

Danica Pension bestrider denne påstand og gør opmærksom på at lægekonsulenten den 21. april 2023 uddybede sin udtalelse således:

'Jeg kan være i tvivl om han i virkeligheden ikke også vil kunne arbejde som ... igen fordi han kører bil og med rette skånehensyn (tekstforstørrelse, talegenkendelse mv)', (bilag G).

Danica Pension er opmærksom på, at klager ved privatpraktiserende øjenlæge den 17. oktober 2023 fik målt en forringelse af synet sammenholdt med den undersøgelse klager fik foretaget på [hospitalet] den 8. september 2023. Danica Pension bemærker dog, at øjenlægen først fandt lægelig indikation for yderligere opfølgning på klagers syn om 1 år (bilag L).

Danica Pension er opmærksom på, at klagers synsforandringer ikke vil bedres over tid, og at der er risiko for, at der på et ukendt tidspunkt ud i fremtiden kan ske en forværring. Selskabet fastholder, at det ikke har betydning for vurdering af klagers aktuelle erhvervsevne, at der på sigt er en potentiel risiko for forværring.

Det er Danica Pensions opfattelse, at der ikke er dokumenteret helbredsmæssige forhold, som skulle forhindre klager i at varetage et hensyntagende arbejde på mere end halv tid, så længe klagers relativt afgrænsede skånehensyn iagttages. Dette såvel inden for [klagerens hidtidige erhverv] som generelt på det brede arbejdsmarked. Her bemærker selskabet at [klagerens hidtidige erhverv] netop består af vekslende arbejdsopgaver af henholdsvis praktisk karakter, skærmarbejde mv.

Danica Pension fastholder at klager ikke har ret til yderligere dækning efter 1. juni 2023."

Klagerens advokat har i brev af 21/3 2024 til nævnet bl.a. anført:

"I ovennævnte sag kan jeg oplyse, at Danica Pensions indlæg af 1. februar 2024 ikke giver anledning til at ændre den nedlagte påstand om at min klients erhvervsevne er nedsat i dækningsberettiget grad, og at selskabet således uberettiget har stoppet min klients løbende ydelser ved tab af erhvervsevne pr. 1. juni 2023.

Udover det allerede anførte, der fastholdes, bemærker jeg, at min klient siden mit seneste indlæg dels har været til kontrol på [hospitalet], ligesom han efterfølgende har været til konsultation hos øjenlæge Jeg vedlægger kopi af journalnotat fra såvel kontrollen på [hospitalet] som fra konsultationen hos [øjenlægen].

Som det fremgår af journaludskriften fra [hospitalet], blev der ved undersøgelsen fundet forværring på min klients venstre øje, ligesom jeg fremhæver det i journalnotatet anførte om, at der reelt set ikke er mulighed for forbedring af min klients syn ved yderligere behandlinger, idet et eventuelt operativt indgreb alene vil kunne have til sigte at stabilisere min klients syn, men i øvrigt uden at kunne give nogen garanti for resultatet, også henset til at min klient lider af svær iskæmi.

Jeg henviser endvidere til, at det i journalen er anført, at der eventuelt kan indhentes en speciallæge-erklæring med henblik på at få en objektiv og fuld øjenstatus på min klient, og at den i givet fald skal rekvireres af pensionsselskabet.

For så vidt angår konsultationen hos øjenlæge ... vedlægges som anført journal af den 18. marts 2024, hvoraf fremgår, at min klient skal tilses på øjenafdelingen på grund af forværring af synet på venstre øje. Jeg kan i den forbindelse oplyse, at min klient er indkaldt til opfølgning på [hospitalet] den 19. april 2024.

Som det fremgår af ovenstående, og som det også tidligere er anført, er min klients helbredstilstand ikke stationær, idet der løbende sker en forværring af min klients syn. Det er som tidligere anført således også min vurdering, at Danica Pension ikke kunne foretage en vurdering på det brede arbejdsmarked, da de foretog en vurdering med virkning fra 1. juni 2023.

Min klients indtjening er gået drastisk ned på grund af sygdommen, og han oppebærer således i dag alene en fast månedsløn på kr. 25.000. Han kan langt fra varetage de samme funktioner eller yde den samme arbejdsindsats målt på timer, som han kunne før sygdommen.

I det omfang Danica Pension måtte finde, at der bør indhentes en speciallægeerklæring til belysning af min klients forhold, inden Ankenævnet træffer en afgørelse, deltager min klient naturligvis gerne i en sådan speciallægeundersøgelse."

Selskabet har i brev af 10/4 2024 til nævnet bl.a. anført:

"[Klagerens advokat] har under den verserende ankenævns sag fremlagt nye lægelige oplysninger fra henholdsvis klagers konsultation på øjenafdelingen på [hospitalet] af 22. februar 2024 samt ved øjenlæge ... af 18. marts 2024.

Selskabet henviser til indlægget af 30. november 2023 samt 1. februar 2024, og fastholder konklusionerne heri.

[Klagerens advokats] kommentarer giver anledning til følgende bemærkninger.

Twisten i nærværende sag vedrører hvorvidt selskabet med rette kunne overgå til en vurdering af klagers generelle erhvervsevne pr. 1. juni 2023. Det er selskabets opfattelse, at sagen er tilstrækkeligt og relevant belyst til, at Ankenævnet kan tage stilling hertil på det foreliggende grundlag.

For så vidt angår klagers konsultation på [hospitalet] er selskabet opmærksom på, at øjenlægen har noteret, at der er sket en forværring af klagers syn på venstre øje, herunder at klager har meget svært ved at se i tusmørke og regnvejr. Lægen har ligeledes noteret at klager fortsat arbejder som [klagerens hidtidige erhverv], men at hans hustru kører ham til ...

Selskabet bemærker, at øjenlægen – trods den konstateret forværring på det venstre øje – stadig ikke har fundet lægelig indikation for at nedlægge kørselsforbud. Det betyder, at der ikke er noget lægeligt til hinder for at klager selv kører bil, herunder ud til ...

For så vidt angår klagers konsultation ved privatpraktiserende øjenlæge bemærker selskabet at øjenlægen kun fandt grundlag for fortsat at følge klagers tilstand med kontroller.

Selskabet fastholder, at der ikke er dokumenteret helbredsmæssige forhold, der bør forhindre klager i at varetage et arbejde på mere end halv tid.

For så vidt angår klagers indtjening gør selskabet opmærksom på, at selskabet alene har vurderet, at klagers generelle erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettiget grad af helbredsmæssige årsager, hvorfor selskabet ikke har haft grundlag for at vurdere klagers indtægt.

Såfremt der sker en forværring af klagers sygdom, kan klager udfylde en anmeldelse ved tab af erhvervsevne, hvorefter selskabet vil tage stilling til, om klager opfylder betingelserne for at være berettiget til udbetaling fra forsikringen ved tab af erhvervsevne."

Klagerens advokat har i brev af 3/5 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Udover det tidligere anførte, der fastholdes, bemærkes det, at min klient nu har sendt mig nye oplysninger i sagen, som efter min opfattelse yderligere understøtter, at betingelserne for udbetaling på den tegnede forsikring er til stede.

Således har min klient nu, efter de seneste undersøgelser, fået meddelt, at hans syn er blevet yderligere forværret, hvilket nu medfører, at han nu har fået et kørselsforbud. Jeg vedlægger journalmateriale fra [hospitalet], hvor der under afsnittet 'konklusion og plan', er anført:

'Patienten har svære diabetiske øjenforandringer på begge øjne med central og perifer iskæmi. Synet er faldet på venstre øje og patienten opfylder ikke længere kørekortskravene. Der nedlægges kørselsforbud.'

Som det også fremgår af journalnotatet, er min klient blevet informeret om, at forandringerne ikke forventes bedret, og at der ikke kan tilbydes hverken medicinsk eller kirurgisk behandling.

Som tidligere anført er det min opfattelse, at min klient opfylder betingelserne for udbetaling af forsikringssummen allerede forud for oplysningerne om det meddelte kørselsforbud. I det omfang de nye oplysninger giver Danica Pension anledning til at genoptage behandlingen af min klients sag, er min klient dog indstillet på at afvente resultatet af en sådan genoptagelse."

Selskabet har i brev af 8/5 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Danica Pension har modtaget [klagerens advokats] kommentarer af 3. maj 2024 bilagt nye oplysninger i form af en udskrift fra klagers sundhed.dk. Det ser imidlertid ud til, at det ikke er det fulde journalnotat, der er kommet med, idet den objektive synsmåling mangler, og der alene beskrives en subjektiv forværring af synet.

Danica Pension skal derfor venligst bede advokaten om at uploade det fulde journalnotat snarest muligt."

Selskabet har i brev af 4/6 2024 til nævnet bl.a. anført:

Ankenævnet for Forsikring

13.

100475

"[Klagerens advokat] har fremsendt udskrift af klagers oplysninger fra sundhed.dk med et nyt notat fra den 19. april 2024, hvoraf det fremgår, at der nu er blevet nedlagt kørselsforbud på baggrund af en subjektiv forværring af klagers syn.

Den 8. maj 2024 bad vi om at få tilsendt en kopi af klages fulde journal, fordi den objektive undersøgelse med synsmåling tilsvarende de tidligere foretagne sås at mangle.

Selskabet har modtaget [klagerens advokats] nye oplysninger i form af billedoptagelser af klagers øjne samt samme udskrift af klagers oplysninger fra sundhed.dk med notatet fra den 19. april 2024. Der er ikke inkluderet en objektiv synsmåling.

Selskabet lægger derfor til grund at der ikke er foretaget en objektiv synsmåling ved undersøgelse den 19. april 2024.

Det er selskabets opfattelse, at udviklingen i klagers syn ikke kan vurderes uden en objektiv synsmåling til sammenligning med de tilsvarende målinger foretaget den 29. april 2022, 26. august 2022, 2. juni 2022, 20. juni 2022, 15. juli 2022, 10. marts 2023 samt den 25. juli 2023 (bilag D & E).

Selskabet vil afholde udgiften hertil og vil gå i gang med at finde en uvildig klinik, hvor klager kan få foretaget undersøgelsen. [Klagerens advokat] vil høre fra selskabet når der foreligger nyt.

På denne baggrund foreslår selskabet at sagen sættes i bero frem til den 1. september 2024."

Selskabet har i brev af 19/6 2024 til nævnet bl.a. anført:

"[Klagerens advokat] har oplyst, at klager ikke har fået foretaget en objektiv synsmåling i forbindelse hans konsultationen på [hospitalet] af 19. april 2024.

Med henvisning til selskabets indlæg af 4. juni 2024 kan selskabet tilbyde klager at få foretaget en objektiv synsundersøgelse, som enten kan foretages på ... eller ...

Praktiske informationer:

Selskabet afholder udgiften til synsundersøgelsen, og vil ligeledes afholde klagers udgifter til offentlig transport til og fra behandlingsstedet. I tilfælde af at klager kan få kørelejlighed, refunderer selskabet klagers kørselsudgifter til bil efter statens laveste takst som udgør 2,23 kr. pr. kilometer.

Klager og/eller [klagerens advokat] bedes rette telefonisk henvendelse til selskabet, og oplyse hvilket privathospital der skal forestå undersøgelsen. Selskabet vil i den forbindelse være behjælpelig med at booke en tid til klager. Klager vil ved samme lejlighed få tilsendt en samtykkeerklæring, som han bedes underskrive. Samtykkeerklæringen giver privathospitalet tilladelse til at sende en kopi af undersøgelsen og resultatet heraf til selskabet."

Klagerens advokat har i brev af 16/7 2024 til nævnet bl.a. anført:

"I fortsættelse af min skrivelse af g.d. er det min opfattelse, at den indhentede erklæring understøtter klagers synspunkt om, at betingelserne for udbetaling på den tegnede forsikring er til stede.

Jeg henviser bl.a. til at overlæge ... anfører, at der ikke er behandlingsmuligheder, som kan bedre synet, at min klient har været igennem talrige operationer, at der er tale om en betydelig reduktion af synet, såvel kvantitativt som kvalitativt, at graden af synsreduktion ligger tæt på krav til optagelse i Dansk Blindesamfund, at min klient endvidere alment er svært præget af en meget labil type 1 diabetes i mere end 30 år, og at den eneste mulighed der er for, at min klient kan bevare det aktuelle (nedsatte) syn er, at der skabes ro og stabilitet i min klients hverdag ved at eliminere arbejdslivets stressfaktorer, idet dette er den eneste mulighed for at optimere muligheden for at bevare det aktuelle syn.

Jeg imødeser herefter i første omgang stillingtagen fra indklagede Danica Pension."

Selskabet har i brev af 8/8 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Selskabet har foranlediget at klager fik foretaget en uvildig synsundersøgelse på ... Privathospital, og [klagerens advokat] har fremlagt journalen for selskabet.

De lægelige akter i sagen har været forelagt selskabet medicinske lægekonsulent, der har vurderet, at der er sket en forværring af klagers syn under den verserende ankenævns sag.

Ved konsultation den 22. februar 2024, på [hospitalets] øjenambulatoriet, fandt øjenlægen at klagers syn fortsat var så velbevaret at han måtte køre bil. Ved opfølgende kontrol den 19. april 2024 havde øjenlægen noteret, at der var sket en forværring af klagers syn i en sådan grad, at lægen nedlagde kørselsforbud. På baggrund heraf, har selskabets medicinske lægekonsulent vurderet at der foreligger lægelige dokumentation på, at klagers helbredsmæssige erhvervsevne er generelt nedsat i dækningsberettiget grad pr. 19. april 2024.

De lægelige akter i sagen understøtter, at der er sket en betydelig forværring af klagers syn i perioden fra den 22. februar 2024 til den 19. april 2024. Idet det er uvist hvornår forværringen er indtruffet har selskabet valgt at fastsætte datoen til den 22. februar 2024.

Førend selskabet kan vurdere om klager er berettiget til udbetaling, skal selskabet ligeledes vurdere om klager opfylder de økonomiske betingelser herfor. Selskabet skal derfor bede [klagerens advokat] og/eller klager om at indsende nedenstående dokumentation:

- Personlige skatteoplysninger for 2022 og 2023
- Årsopgørelse for 2022 og 2023
- Specifikationshæfter/interne regnskaber for 2022 og 2023 for følgende selskaber:
 - [Virksomhed1]
 - [Virksomhed2]

Selskabet er bekendt med at klager har nedsat sin månedsløn til 25.000 kr. pr. måned, og gør opmærksom på, at det ikke ændrer på at selskabet skal foretage vurdering af klagers hidtidige indtjening i kraft af klagers erhverv som selvstændig ..."

Selskabet har i brev af 27/8 2024 til nævnet bl.a. anført:

Ankenævnet for Forsikring

15.

100475

"Den 8. august 2024 bad selskabet, via [klagerens advokat], klager om at indsende økonomiske oplysninger til brug for vurdering af, om klager opfylder de økonomiske betingelser for at være berettiget til udbetaling.

De indsendte oplysninger har været forelagt for selskabets interne revisor der oplyser, at selskabet ikke har modtaget klagers personlige skatteoplysninger (ikke årsopgørelse) fra Skat for 2022-2023.

Derudover har selskabet [virksomhed1] lønrefusioner for henholdsvis 441.776 kr. og 46.070 kr. i 2022 og 2023, men det fremgår ikke hvem refusionen vedrører.

[Klagerens advokat] og/eller klager bedes fremsende de manglende oplysninger samt dokumentation for hvad og hvem lønrefusionen vedrører, hvorefter selskabets revisor vil vurdere disse."

Klagerens advokat har i brev af 5/9 2024 til nævnet bl.a. anført:

"De yderligere af Danica ønskede oplysninger er fremsendt direkte til Danica. Sagen afventer således igen Danicas stillingtagen."

Selskabet har i brev af 19/9 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Vurdering af helbredsforværring

Med henvisning til selskabets indlæg af den 8. august 2024 har selskabet vurderet, at der tidligst pr. 22 februar 2024 er dokumentation for, at der er indtruffet en helbredsforværring i dækningsberettiget grad. På baggrund heraf bad selskabet [klagerens advokat] om at indsende dokumentation for klagers faktiske indkomst, fordi der nu var grundlag for at vurdere, om den økonomiske betingelse også var opfyldt med heraf følgende ret til forsikringsdækning.

Selskabet modtog de nødvendige indkomstoplysninger den 5. september 2024, og har nu fået disse vurderet ved selskabets interne revisorkonsulent. Ud fra revisorkonsulentens opgørelse er klagers faktiske indkomst også nedsat i dækningsberettigende grad (mindst halvdelen), når den faktiske indkomst holdes op imod klagers indtægtsniveau før 1. sygedag.

Det er herefter selskabets samlede vurdering, at klager både opfylder den helbreds-mæssige og den økonomiske betingelse i forsikringsaftalen pr. 22. februar 2024, med heraf følgende ret til udbetaling af tab af erhvervsevne og fritagelse for indbetaling.

Klagers sag vedrørende tab af erhvervsevne er oversendt til Skadeafdelingen med henblik på effektivisering af klagers krav på løbende forsikringsydelse pr. 22. februar 2024.

Under nærværende ankenævns-sag har [klagerens advokat] løbende indsendt nye helbredsoplysninger. Det fremgår således, at klager havde været til kontrol på [hospitalet], Øjenambulatoriet, den 22. februar 2024, hvor lægen blandt andet havde noteret, citat:

'Konklusion og plan: I dag findes forværring på venstre øje. Objektivt måles i dag stabilt syn på højre øje og dårligere syn på venstre øje. Visus ikke bedre med autorefraktionsmåling. Patienten ligger på kørekort grænsen. Opfordres til fornyet visusmåling hos egen øjenlæge. Såfremt visus falder til <0,5 på bedst seende øje informeres han om at der vil blive nedlagt kørselsforbud'.

Den 19. april 2024 var klager ligeledes til kontrol på [hospitalet], Øjenambulatoriet, hvor lægen blandt andet havde noteret, citat:

'Subjektivt er synet blevet dårligere. Patienten har tiltagende problemer med samsynet og føler sig ligeledes indimellem svimmel'.

'Konklusion og plan: Patienten har svære diabetiske øjenforandringer på begge øjne med central og perifer iskæmi. Synet er faldet på venstre øje og patienten opfylder ikke længere kørekortskravene. Der nedlægges kørselsforbud'.

Som oplyst i ankeindlæg af den 8. august 2024 manglende der imidlertid en objektiv synsmåling, der kunne understøtte den subjektive vurdering, og klager fik derfor, ved selskabets mellemkomst, foretaget en øjenundersøgelse på Privathospitalet ... den 27. juni 2024.

Det er disse nye oplysninger, der dokumenterer, at der indtrådte en betydende forværring af klagers syn, på et uvist tidspunkt i perioden fra den 22. februar 2024 til den 19. april 2024, der kan begrunde forsikringsdækning i henhold til betingelserne i klagers forsikringsaftale.

Da forværringen dokumenteret er indtrådt efter den påklagede afgørelse af 25. september 2023, er det selskabets opfattelse, at revurderingen og tilkendelse af forsikringsdækning pr. 22. februar 2024, ikke kan lægges selskabet til last i forhold til den tvist, der er indbragt for Ankenævnet for Forsikring.

Opsummering og konklusion

- Selskabet fastholder, at klager opfyldte betingelserne for en midlertidig udbetaling fra karensophør den 10. juni 2022 til den 1. juni 2023, hvor selskabet med rette var overgået til vurdering af klagers generelle erhvervsevne ud fra de foreliggende helbredsoplysninger om 'fuldstændige stabile forhold' og intet behandlingsbehov jf. bilag E side 10 & 54.
- Selskabet fastholder, at der ikke foreligger lægelig dokumentation for, at klagers generelle erhvervsevne har været nedsat i dækningsberettiget grad i perioden fra den 1. juni 2023 til den 22. februar 2024, jf. selskabets klagesvar af 30. november 2023, 1. februar 2024 og 10. april 2024.
- Selskabet fastholder, at klagers generelle erhvervsevne tidligst er dokumenteret nedsat i dækningsberettigende grad, såvel helbreds-mæssigt som økonomisk, pr. 22. februar 2024, jf. selskabets klagesvar af den 8. august 2024 samt dags dato.

Selskabet gør derudover opmærksom på, at klager, gennem hele forløbet, har været behørigt informeret om, at selskabet var bekendt med den negative prognose for synslidelsen, og at selskabet derfor også meget klart har kommunikeret til klager, at selskabet ville genoptage sagsbehandlingen, når der forelå en dokumenteret synsforværring.

Afslutning

[Klagerens advokat] bedes tilkendegive, hvorvidt de ønsker at acceptere ovenstående og frafalde klagen indbragt for Ankenævnet for Forsikring (ingen tvist), eller om de fastholder klagers krav vedrørende perioden fra den 1. juni 2023 til den 22. februar 2024, som herefter må overgå til nævnbehandlingen."

Ankenævnet for Forsikring

17.

100475

Klagerens advokat har i brev af 11/10 2024 til nævnet bl.a. anført:

"I ovennævnte sag har jeg modtaget kopi af selskabets skrivelse af 19. september 2024 til Ankenævnet, og har heraf noteret, at selskabet nu har givet klager ret i, at klager opfylder både den helbredsmæssige og den økonomiske betingelse for udbetaling af forsikringsydelse, men dog først med virkning fra 22. februar 2024.

Klager er naturligvis tilfreds med, at selskabet nu har fundet, at betingelserne for udbetaling af forsikringsydelsen er til stede, men er ikke enig i, at selskabet har været berettiget til at standse betalingerne i perioden 1. juni 2023-22. februar 2024. Der fastholdes i den forbindelse i det hele til de tidligere fremsendte indlæg, herunder subsidiært at betingelserne for at klager blev vurderet på det brede arbejdsmarked ikke var opfyldt, da selskabet foretog denne vurdering.

Det er min opfattelse, at sagen herefter må anses for at være tilstrækkelig oplyst, og at sagen kan overgå til nævnsbehandling."

Selskabet har i brev af 21/10 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Selskabet fastholder at klager ikke er berettiget til udbetaling i perioden fra den 1. juni 2023 til den 22. februar 2024, og henviser til selskabets tidligere indlæg. Selskabet er enig i at sagen er fuldt oplyst, og kan overgå til behandling ved nævnets jurister."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, hvoraf nogle gengives nedenfor. Det fremgår af journal fra hospitalet af 17/10 2022:

"Konklusion og plan: Tilfredsstillende forhold efter operation for venstresidig trochlearisparese. Patienten har ikke længere dobbeltsyn. Er informeret om at der er ingen kontraindikationer mod bilkørsel så længe han ikke har dobbeltsyn. Hvis patienten får mindre recidiv af dobbeltsynet i fremtiden kan han forsøge tale med optiker mhp. prismebriller. Patienten er indforstået med det. Afsluttes fra skelektikken."

Det fremgår af journal fra hospitalet af 14/11 2022:

"Beskrivelse: Kontrol af diabetisk retinopati. Ved seneste kontrol i august var vi sus 0,3/0,7 på hhv højre og venstre øje. D. 08.09.22 foretaget operation for venstresidig trochlearisparese. Herefter ophævet dobbeltsyn. Ingen nye blødninger. Lys lynglimt. Blodsukkeret noget svingende i forbindelse med en del spekulationer vedrørende fremtidig arbejdssituation.

...

Konklusion og plan: Der vurderes at være stabile forhold på begge sider. På venstre side lille hæmmoragi i vandskel zonen.

Ikke vækst af proliferationer. Ikke traktion på nethinden.

God effekt efter skelen operation. Vi aftaler fornyet kontrol her om ca. 4 måneder."

Det fremgår af journal fra hospitalet af 10/3 2023:

"Beskrivelse: Kontrol af diabetisk retinopati. Opereret på højre øje for diabetes traktionsamotio i januar 2022. Silikoneolie fjernet fra øjet i marts måned 2022. Opereret for venstresidig trochlea-

risparese i september måned 2022. Subjektivt er der ro i begge øjne. Ingen nye blødninger og ingen lys lynglimt. Er generet af store samsynsproblemer ved nærarbejde (nøgle i nøglehul, hælde op i et glas og lignende). Har nedsat orienteringssyn ved bilkørsel specielt i dårlig sigtbarhed og om aftenen/natten. Har ligeledes hovedpine gener i forbindelse med skærmarbejde, men er ved at få tilpasset en brille, så han går fra en trifokal til en bifokal brille. Patienten har af ovennævnte årsager svært ved at varetage sit job som ...

...

Konklusion og plan:

Konklusion og plan: Der er i dag stabile forhold. Visus på højre øje reduceret pga. iskæmi. Patientens gener kan forklares ud fra reduceret synsstyrke på højre øje samt udtalt perifer iskæmi og laser fotokoagulationsspor der giver nedsat orienteringssyn i dårlig sigtbarhed og i mørke. Patienten informeret om ovenstående. Aktuelt ikke indikation for supplerende behandling. Fornyet kontrol om ca. 4 måneder."

Det fremgår af journal fra hospitalet af 25/7 2023:

"Diagnose(r):

A DH334B Diabetisk retinal traktionsamotio

+TUL1 højresidig

B DH360J Proliferativ diabetisk retinopati

+TUL3 dobbeltsidig

...

Aktuelt

Kontrol af diabetiske øjenforandringer. Patienten har flere konkurrerende øjenmæssige udfordringer. Fortæller at når han skal læse må han lukke højre øje for at se tydeligt. Bliver hurtigt udtrættet hvis han skal sidde på computerskærm. Afstandssynet er også blevet dårligere. Har dårligere samsyn men også problemer med kontrastsyn hvilket specielt generer om aftenen eller hvis han skal køre bil i regnvejr. Derudover lette irritative gener. Har ikke haft fornemmelse af nye blødninger.

Øjen objektiv undersøgelse

Spaltelampe: OU: Reaktionsløse forreste øjenafsnit. Ingen synlige udtørningskeratopati. Velplaceret bagkammerlinser. Ingen irisrubeose.

Oftalmoskopi: O.dxt. 90 D linse i mydriasis: Der er pænt indblik til en velafgrænset let afbleget papil med lille rest af hyaloid. Meget spinkle kar og udtalt iskæmi både centralt men også i periferien. Nethinden tilliggende med tætte laserapplikationer.

O.sin. med 90 D linse i mydriasis: Der er pænt indblik til en velafgrænset papil. Hyaloid et hæfter på nasale papilkant og kan følges langs nedre temporale arkade. Macula uden ødem. Inaktive karproliferationer både langs nedre temporale arkade men også temporalt ved øvre temporale arkade. Enkelte spredte dot blot hæmoragier. Tæt PRP behandlet.

OCT o.dx. supplerende: iskæmi

OCT o.sin. supplerende: Afhævet efter nasalt for papillen. Derudover iskæmi med DRIL-forandringer

Konklusion og plan

Patient har svære diabetiske øjenforandringer. Vi gennemgår hans gener, som alle kan forklares ud fra svære diabetiske øjenforandringer med svært påvirket kar cirkulation i nethinden på begge øjne. Forbedring af synet kan desværre ikke forventes, hverken på højre eller venstre øje. Aktuelt

er der ikke indikation for yderligere behandling. Vi aftaler fornyet kontrol her om ca. 4 måneder specielt mht. at følge forandringerne på venstre øje."

Det fremgår af journal fra hospitalet af 8/9 2023:

"Aktuelt

...

Føler at synet bliver dårligere på højre øje. Tåget/diset. Ikke dobbeltsyn. Ingen smerter. Ingen tegn til infektion.

Øjen objektiv undersøgelse

Spaltetampe: OU: Reaktionsløse forreste øjenafsnit. Ingen tegn til infektion. Ingen synlige udtøringskeratopati. Velplaceret bagkammerlinse o.dxt og incipient katarakt o.sin. Ingen irisrubeose i mydriasis. Ingen blødning i corpus

Oftalmoskopi: O.dxt. med 90 D linse i mydriasis: Der er pænt indblik til en velafgrænset afbleget papil med lille rest af hyaloid. Uændret fundus med meget spinkle kar og udtalt iskæmi både centralt og perifert.

O.sin. med 90 D linse i mydriasis: Der er pænt indblik til en velafgrænset papil. Der er uændrede forhold med segl af hyaloid langs nasale papilkant og ned langs nedre temporale arkade. Nethinde tilliggende. Macula uden ødem. Inaktive karproliferationer både langs nedre temporale arkade men også temporalt ved øvre temporale arkade. Tæt PRP behandlet.

OCT o.dx. supplerende: Central iskæmi.

OCT o.sin. supplerende: Central iskæmi med DRIL- forandringer

Konklusion og plan

Subjektivt forværring i visus på højre øje. Objektivt findes uændrede forandringer med central iskæmi. Parret informeres herom. Der er ingen behandling da forandringerne skyldes dårlige blodcirkulation dybt i nethinden. Vi taler om at forandringerne ikke vil bedres over tid, men at der potentielt kan komme forværring. Patienten er forståeligt ked af situationen. Har svært ved at passe sit job som ... specielt i forbindelse med bilkørsel i dårlige vejr. Vi fastholder kontroller som planlagt.

Visus o. sin.

Visus subj. Rx: 0,7

Subj. Rx: +1,00 -0,75 x 89°

Visus o.dx.

Visus subj. Rx: 0,1

Subj. Rx: -1,00 0,00 x 180°"

Det fremgår af journal fra hospitalet af 17/10 2023:

"Kommer til diabetes kontrol.

Undersøgelse i mydriasis:

V.o.d: 0,1, ar

V.o.s: 0,5, ar

Spl: Let cataract på ve side.
90 D: Uændret
FOTO

Konl: Ingen diab. retinopati.

Kontrol 1 år, dil. o.u., dm."

Det fremgår af journal fra hospitalet af 22/2 2024:

"Beskrivelse: Kontrol af diabetiske øjenforandringer o.u. Subjektivt er synet dårligere på begge øjne. Patienten føler, at han har meget svært ved at se i tussmørke og regnvejr. Er fortsat aktiv som [erhverv], men ægtefællen må køre ham til Kniber højre øje sammen ønske se detaljer. Har ikke selv bemærket blødninger på venstre øje.

Øjen objektiv undersøgelse:

Spaltelampe: Reaktionsløse forreste øjenafsnit. Ingen irisrubeose i mydriasis. På højre side velplaceret bagkammerlinse. På venstre side incipient katarakt.

Oftalmoskopi: O.dxt. 90 D linse i mydriasis: Uændret. Velafrænset papil med rest af fibrose. Ingen proliferationer.

Nethinden tilliggende. Macula uden ødem. Iskæmi.

O.sin. med 90 D linse i mydriasis: Bagre hyaloid hæfter ind over papillen og ud over de temporale arkader. Ingen traktion.

Shuntkar/proliferation med lille præretinal hæmorrhagi under øvre temporale arkade. Macula uden ødem. Stedvist iskæmi.

Pæn PRP-behandling.

OCT o.dx. supplerende: iskæmi

OCT o.sin. supplerende: iskæmi.

Konklusion og plan:

Konklusion og plan: I dag findes forværring på venstre øje. Objektivt måles i dag stabilt syn på højre øje og dårligere syn på venstre øje. Visus ikke bedret med autorefraktionsmåling. Patienten ligger på kørekort grænsen. Opfordres til fornyet visusmåling hos egen øjenlæge. Såfremt visus falder til <0,5 på bedst seende øje informeres han om, at der vil blive en nedlagt kørselsforbud. Der er yderligere aktivitet i proliferationer på det gode venstre øje. Vi taler om behandlingsmuligheder. Der er allerede givet meget laser og derfor kan det blive svært at give yderligere. Alternativt kan der foretages anti-VEGF-injektion og eller vitrektomi. Et evt. operativt indgreb har alene til sigte at stabilisere synet. Visus bedring kan ikke garanteres, da patienten også har svær iskæmi. Patienten er naturligvis meget bekymret for en evt. operation. Fortæller yderligere, at han er i en situation hvor han er meget presset arbejdsmæssigt. Der kører fortsat en pensionssag med Danica Pension. Mhp. at få en objektiv og fuld øjenstatus informeres patienten om muligheden for en speciallægeerklæring. Denne skal dog rekvireres af pensionsselskabet.

Vi ser an uden behandling o.sin. Ny kontrol her om ca. 8 uger forudgået af foto. Tidligere ved evt. forværring."

Det fremgår af journal fra klagerens øjenlæge af 18/3 2024:

"Skal på øjenafdelingen om 4 uger da forværring på ve øje

Undersøgelse i mydriasis:

V.o.d: <0,05,

V.o.s: 0,5, ar

Spl: Let cataract på ve side

90 D: Uændret retinal fold o.dxt, samt enkelte fibrøse strøg o.sin, massiv laserbehandling ou FOTO

Konki: Visusfald på hø øje"

Det fremgår af journal fra hospitalet af 19/4 2024:

"Patienten møder til kontrol af svære diabetiske øjenforandringer.

Subjektivt er synet blevet dårligere. Patienten har tiltagende problemer med samsynet og føler sig ligeledes indimellem svimmel.

Blodtrykket målt hos egen læge og ligger pænt.

Arbejdsomstændighederne presser og ægtefællen må køre når der er ... Dette pres giver anledning til at blodsukkeret ligger højere end normalt.

Øjen objektiv undersøgelse

Spaltelampe: O.u.: Reaktionsløse forreste øjenafsnit. Ingen irisrubeose i mydriasis. Velplaceret bagkammerlinse o.dxt. Incipient katarakt o.sin.

Oftalmoskopi: O.dxt. Malthes D linse i mydriasis: Pænt indblik til en velafgrænset papil med rest af fibrose.

Ingen proliferationer. Nethinden tilliggende. Iskæmi.

O.sin. med 90 D linse i mydriasis: Uændret. Bagre hyaloid hæfter ind over papillen og ud langs de temporale arkader. Nethinden tilliggende. Uændret shuntkar/proliferation med lille hæmoragi under øvre temporale arkade. Intet ødem i macula. Perifert pæn PRP-behandling og iskæmi

OCT o.dx. supplerende: iskæmi

OCT o.sin. supplerende: iskæmi

Konklusion og plan

Patienten har svære diabetiske øjenforandringer på begge øjne med central og perifer iskæmi.

Synet er faldet på venstre øje og patienten opfylder ikke længere kørekortskravene. Der nedlægges kørselsforbud.

Patienten og dennes ægtefælle informeres om at forandringerne ikke forventes bedret. Der er ingen medicinsk eller kirurgisk behandlingstilbud.

Patienten har ganske let grå stær, men en evt. operation herfor, vil ikke bedre patientens syn i nævneværdig grad.

Ægteparret er naturligvis berørt af denne information.

Vi aftaler fornyet kontrol om ca. 6 måneder. Må henvende sig tidligere i tilfælde af blødninger."

Det fremgår af journal fra privathospitalet af 3/7 2024:

"ØJNE

Kendt med diabetes type 1.

Højre øje: Katarakt operation i 2021, efterfølgende amotio x 3. Nu folder på nethinden. Nedsat syn på begge øjne. Har frabedt sig venstresidig katarakt. Bruger oftest læsebrille +3,5 til iPad.

Følges på [hospitalet]. Kontrol senest i går grundet bilaterale synsforstyrrelser. Patienten fortæller om periode uden syn, som gradvist er vendt tilbage – [hospitalet]: Mistanke om blodprop. Skal på [hospitalet] i morgen til skanning.

Synet bliver gradvist ringere. Er ophørt med at køre.

Selvstændig ..., har meget svært ved at passe jobbet, da skærmbrug og bilkørsel.

Patienten henvender sig for uvildig undersøgelse grundet erstatningssag med Danica.

OBJEKTIVT

Visus o.dx.: 0, 1 søgende med egen korrektion + AR

Visus o.sin.: <0,2 med egen korrektion. Ser 0,2 med +1,00 -0,75 93

Autorefraktor:

O.dx.: -0,75 -0,25 103

O.sin.: +1,25 -0,75 93

Egen brille:

O.dx.: -0,50 -0,25 123

O.sin.: +0,50 -1,00 83

Tension: 17/16 mmHg

Spaltelampe o.u.: Bulbi blege. Corneae klare i alle lag. Kamre dybe. Irides naturlige.

IOL på plads dxt - sin: nogen nukleær sklerose.

Oftalmoskopi o.u.: Klart indblik til naturligt farvede, velafgrænsede papiller samt naturlige karforhold. Centra samt periferi: Laserspor i periferien sin

OCT: Sequelae til amotio kirurgi dx.

KONKLUSION

Patienten opfylder ikke kørekorts krav, og der er desværre ingen behandlingsmuligheder, som kan bedre synet.

ad højre øje: Ingen mulighed for bedring af synet efter talrige operationer.

ad venstre øje: Ingen mulighed for bedring ved operationer eller anden behandling

Der er tale om en betydelig reduktion af synet såvel kvantitativt som kvalitativt. Dette betyder nedsat funktionsevne. Graden af synsreduktion ligger tæt på krav til optagelse i Dansk Blindesamfund.

Patienten skal i gang med hjælpemidler via hjælpemiddelcentral og special optiker med henblik på filterglas.

Patientens øjne er svært præget af diabetes uden mulighed for yderligere synsforbedrende behandling. Endvidere er patienten alment svært præget en meget labil type 1 diabetes igennem mere end 30 år.

Det er uvist, om det er muligt at bevare det aktuelle syn. Eneste mulighed herfor er, at der skabes ro og stabilitet i patientens hverdag ved at eliminere arbejdslivets stressfaktorer. Dette med en med forventning om at opnå en mere stabil diabetes, og herved optimere muligheden for at bevare det aktuelle syn."

Det fremgår af forsikringsbetingelserne:

"Afsnit 2 Betingelser for dækning ved tab af erhvervsevne

...

§ 18 Hovedbetingelse for dækning

Ret til erstatning er betinget af, at såvel 'den helbredsmæssige erhvervsevne' som 'den økonomiske erhvervsevne' er nedsat i dækningsberettiget omfang.

Stk. 2

Aftalen dækker tab af den generelle erhvervsevne. Men så længe der er realistisk udsigt til, at forsikrede vil kunne vende tilbage på fuld tid i sin hidtidige stilling eller i et andet tilsvarende job, vil Danica Pension i en midlertidig periode i stedet bedømme erhvervsevnetabet i forhold hertil. Det er Danica Pension, som afgør, hvornår der ikke længere er realistisk udsigt til, at forsikrede vil kunne vende tilbage på fuld tid i sin hidtidige stilling eller i et andet tilsvarende job, og dermed hvornår Danica Pension vil overgå til at foretage en vurdering af den generelle erhvervsevne.

§ 19 Den helbredsmæssige erhvervsevne

Den helbredsmæssige erhvervsevne er nedsat, når den forsikrede af helbredsmæssige årsager ikke længere er i stand til - bedømt under hensyntagen til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse, erhvervserfaring og tidligere virksomhed - at tjene, hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, erhvervserfaring og alder. Bedømmelsen af den helbredsmæssige erhvervsevne skal således ikke ske i forhold til forsikredes hidtidige indtægt eller stilling.

Stk. 2

Den forsikredes helbredsmæssige erhvervsevne vurderes generelt i forhold til alle erhverv, man med rimelighed kan forlange, at forsikrede skal påtage sig - herunder også erhverv som eventuelt måtte forudsætte omskoling. Dette gælder, selv om forsikrede ikke er omskoleet.

Stk. 3

Den omstændighed, at forsikrede tilkendes sociale ydelser fra det offentlige, som f.eks. fleksjobtilskud eller førtidspension, er ikke dokumentation for en bestemt nedsættelse af den helbredsmæssige erhvervsevne.

§ 20 Den økonomiske erhvervsevne

Den økonomiske erhvervsevne er nedsat, når forsikrede af helbredsmæssige årsager faktisk tjener mindre end den seneste pensionsgivende løn ekskl. arbejdsmarkedsbidrag, som virksomheden har oplyst til Danica Pension inden erhvervsevnetabets opståen. Danica Pension kan, hvis forholdene tilsiger det, dog ud fra en konkret vurdering beslutte at anvende et andet beløb som udtryk for forsikredes fulde økonomiske erhvervsevne.

...

§ 21 Dækningsberettiget erhvervsevnetab

Der er, efter udløb af den i dækningsbeviset omtalte karenperiode, ret til løbende ydelser for perioder, hvor forsikredes helbredsmæssige erhvervsevne uafbrudt er nedsat med mindst den i dækningsbeviset anførte del af den fulde erhvervsevne, og hvor forsikredes økonomiske erhvervsevne samtidigt uafbrudt er nedsat i forhold til den i § 20 stk. 1 eller 2 opgjorte indtjening ekskl. arbejdsmarkedsbidrag.

Stk. 2

De løbende ydelser fastsættes til et beløb svarende til nedsættelsen af den økonomiske erhvervsevne. De løbende ydelser kan, uanset nedsættelsen af den økonomiske erhvervsevne, ikke overstige den aftalte dækning. Fremgår det af dækningsbeviset, at Danica Pension udbetaler halv dækning ved erhvervsevnetab på mellem 1/2 og 2/3, udbetaler Danica Pension halvdelen af det i 1. pkt.-3. pkt. beregnede beløb i perioder, hvor forsikredes helbredsmæssige erhvervsevne er nedsat med mellem 1/2 og 2/3.

Stk. 3

Hvis den i henhold til stk. 1 og 2 opgjorte udbetaling fra Danica Pension vil medføre reduktion i offentlig ressourceforløbsydelse eller offentlig førtidspension, som forsikrede ellers ville have været berettiget til, udbetaler Danica Pension et tillæg til de løbende ydelser, således at forsikrede stilles, som om der ikke var foretaget reduktion. Den samlede udbetaling fra Danica Pension inkl. tillægget kan dog ikke overstige den aftalte dækning.

Stk. 4

Der er ikke ret til udbetaling af løbende ydelser, hvis udbetaling heraf vil medføre en tilsvarende reduktion i de sociale eller andre offentlige ydelser og tilskud, som forsikrede er eller kan være berettiget til at modtage.

Stk. 5

Udbetaling sker månedligt forud og ophører, når betingelsen i stk. 1 ikke længere er opfyldt, ved forsikredes død, eller når forsikringstiden udløber."

Nævnet udtaler:

Klageren blev opereret for grå stær i november 2021, for nethindeløsning i januar 2022 og for skelen i september 2022. Selskabet har på midlertidigt grundlag udbetalt løbende erhvervsevnetabsydelse og givet præmiefritagelse fra 10/6 2022 til 1/6 2023, hvor selskabet stoppede dækningen, idet klageren ikke havde et generelt erhvervsevnetab. Efter sagens indbringelse for nævnet har selskabet vurderet, at klageren opfylder betingelserne for dækning fra 22/2 2024, idet der er indtrådt en forværring af klagerens gener. Klageren ønsker dækning fra 1/6 2023 til 22/2 2024.

Klageren har anført, at såvel den midlertidige som generelle erhvervsevne har været nedsat i dækningsberettigende grad. Klageren har videre anført, at selskabet ikke pr. 1/6 2023 har været berettiget til at overgå til en vurdering af den generelle erhvervsevne, idet han løbende har oplevet en væsentlig forværring på grund af øjengenerne, som nu har ført til et kørselsforbud. Han har kognitive gener og udtrættes hurtigt ved skærmarbejde. Klageren har anført, at syns-handikappet vil have stor betydning i alle erhverv. Klageren har anført, at han har en månedsløn på 25.000 kr., hvilket er en drastisk nedgang i indtjeningen.

Selskabet har fastholdt, at der pr. 1/6 2023 kan foretages en vurdering af den generelle erhvervsevne, idet der var stabile forhold på begge øjne uden indikation for yderligere behandling. Selskabet har anført, at der ikke er lægelige dokumentation for, at klagerens generelle er-

hvervsevne har været nedsat i dækningsberettigende grad fra 1/6 2023 til 22/2 2024. Selskabet har anført, at en fotoundersøgelse den 8/9 2023 viste uændrede forhold. Selskabet har anført, at der er sket en forværring af klagerens syn under ankenævns sagen, og at der tidligst den 22/2 2024 er dokumentation for, at der er indtruffet en helbredsforværring i dækningsberettiget grad.

Det fremgår af journal af 17/10 2022, at "tilfredsstillende forhold efter operation for venstresidig trochlearisparese. Patienten har ikke længere dobbeltsyn".

Det fremgår af journal fra hospitalet af 14/11 2022, at "ved seneste kontrol i august var visus 0,3/0,7 på hhv. højre og venstre øje. ... Der vurderes at være stabile forhold på begge sider".

Det fremgår af journal af 10/3 2023, at "Subjektivt er der ro i begge øjne. Ingen nye blødninger og ingen lys lynglimt. Er generet af store samsynsproblemer ved nærarbejde (nøgle i nøglehul, hælde op i et glas og lignende). Har nedsat orienteringssyn ved bilkørsel specielt i dårlig sigtbarhed og om aftenen/natten. Har ligeledes hovedpine gener i forbindelse med skærmarbejde, men er ved at få tilpasset en brille, så han går fra en trifokal til en bifokal brille. Patienten har af ovennævnte årsager svært ved at varetage sit job som ... Der er i dag stabile forhold. Visus på højre øje reduceret pga. iskæmi. Patientens gener kan forklares ud fra reduceret synsstyrke på højre øje samt udtalt perifere iskæmi og laser fotokoagulationsspor der giver nedsat orienteringssyn i dårlig sigtbarhed og i mørke. Patienten informeret om ovenstående. Aktuelt ikke indikation for supplerende behandling".

Det fremgår af journal af 25/7 2023, at "når han skal læse må han lukke højre øje for at se tydeligt. Bliver hurtigt udtrættet hvis han skal sidde på computerskærm. Afstandssynet er også blevet dårligere. Har dårligere samsyn men også problemer med kontrastsyn hvilket specielt generer om aftenen eller hvis han skal køre bil i regnvejr. Derudover lette irritative gener. Har ikke haft fornemmelse af nye blødninger ... Patient har svære diabetiske øjenforandringer. Vi gennemgår hans gener, som alle kan forklares ud fra svære diabetiske øjenforandringer med svært

påvirket kar cirkulation i nethinden på begge øjne. Forbedring af synet kan desværre ikke forventes, hverken på højre eller venstre øje. Aktuelt er der ikke indikation for yderligere behandling".

Det fremgår af journal fra hospitalet af 8/9 2023, at klageren "føler at synet bliver dårligere på højre øje. Tåget/diset. Ikke dobbeltsyn. Ingen smerter. Ingen tegn til infektion ... Subjektiv forværring i visus på højre øje. Objektivt findes uændrede forandringer med central iskæmi. Parret informeres herom. Der er ingen behandling da forandringerne skyldes dårlige blodcirkulation dybt i nethinden. Vi taler om at forandringerne ikke vil bedres over tid, men at der potentielt kan komme forværring. Patienten er forståeligt ked af situationen. Har svært ved at passe sit job som ... specielt i forbindelse med bilkørsel i dårlige vejr".

Det fremgår af journal af 22/2 2024 fra hospitalet, at "subjektivt er synet dårligere på begge øjne. Patienten føler, at han har meget svært ved at se i tussmørke og regnvejr. Er fortsat aktiv som ... men ægtefællen må køre ham ... I dag findes forværring på venstre øje. Objektivt måles i dag stabilt syn på højre øje og dårligere syn på venstre øje".

Det fremgår af journal fra klagerens øjenlæge af 18/3 2024, at "visusfald på hø øje".

Det fremgår af journal fra hospitalet af 19/4 2024, at klageren "har svære diabetiske øjenforandringer på begge øjne med central og perifer iskæmi. Synet er faldet på venstre øje og patienten opfylder ikke længere kørekortskravene. Der nedlægges kørselsforbud. ... forandringerne ikke forventes bedret. Der er ingen medicinsk eller kirurgisk behandlingstilbud. Patienten har ganske let grå stær, men en evt. operation herfor, vil ikke bedre patientens syn i nævneværdig grad".

Det fremgår af journal af 3/7 2024, at klageren "opfylder ikke kørekortskrav, og der er desværre ingen behandlingsmuligheder, som kan bedre synet. Ad højre øje: Ingen mulighed for bedring af synet efter talrige operationer. Ad venstre øje: Ingen mulighed for bedring ved operationer el-

ler anden behandling. Der er tale om en betydelig reduktion af synet såvel kvantitativt som kvalitativt. Dette betyder nedsat funktionsevne. Graden af synsreduktion ligger tæt på krav til optagelse i Dansk Blindesamfund. Patienten skal i gang med hjælpemidler via hjælpemiddelcentral og special optiker med henblik på filterglas. Patientens øjne er svært præget af diabetes uden mulighed for yderligere synsforbedrende behandling. Endvidere er patienten alment svært præget en meget labil type 1 diabetes igennem mere end 30 år. Det er uvist, om det er muligt at bevare det aktuelle syn. Eneste mulighed herfor er, at der skabes ro og stabilitet i patientens hverdag ved at eliminere arbejdslivets stressfaktorer. Dette med en med forventning om at opnå en mere stabil diabetes, og herved optimere muligheden for at bevare det aktuelle syn".

Forsikringen giver ret til udbetaling og fritagelse for indbetaling ved henholdsvis midlertidigt og længerevarende erhvervsevnetab på mindst halvdelen.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klagerens erhvervsevne på midlertidigt og generelt grundlag har været nedsat i dækningsberettigende grad også i perioden 1/6 2023 til 22/2 2024. Selskabet skal derfor yde dækning for tab af erhvervsevne i denne periode.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at klageren har en øjenlidelse, der medfører en progresserende synsreduktion, og at selskabet er overgået til en vurdering af klagerens generelle erhvervsevne for tidligt. Nævnet har i den forbindelse lagt vægt på, at klageren ikke vil kunne varetage sit hidtidige arbejde, der blandt andet kræver en del kørsel og skærmarbejde.

Nævnet har også lagt vægt på, at det fremgår af journal af 25/7 2023, at klageren har svære diabetiske øjenforandringer, og at det fremgår af journal af 8/9 2023, at der potentielt kan komme forværring. Denne forværring har de facto vist sig kort tid efter, hvilket må indgå i vurderingen af erhvervsevnen. Det fremgår af journal af 22/2 2024, at der blev fundet forværring på venstre øje. Det fremgår af journal af 19/4 2024, at klageren har svære diabetiske øjenforandringer på begge øjne med central og perifer iskæmi, og at synet er faldet på venstre øje, så klageren ikke længere opfylder kørekortskravene.

Ankenævnet for Forsikring

28.

100475

Nævnet har videre lagt vægt på, at klagerens tilstand har medført et væsentligt nedsat funktionsniveau.

Det, som selskabet i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, Danica Pension, Livsforsikringsaktieselskab, skal anerkende, at klagerens erhvervsevne har været nedsat i dækningsberettigende grad fra 1/6 2023 til 22/2 2024. Selskabet skal yde dækning for tab af erhvervsevne i denne periode. Forfaldne ydelser forrentes efter forsikringsaftalelovens § 24.

Klagegebyret tilbagebetales.

Peter Thønnings